

Öğretmen Adaylarının Akademik Erteleme Davranışlarını Etkileyen Etmenler

Arş. Grv. Ramazan Bulut
Afyon Kocatepe Üniversitesi-Türkiye
ramazanbulut@aku.edu.tr

Doç.Dr. Gürbüz Ocak
Afyon Kocatepe Üniversitesi-Türkiye
gocak@aku.edu.tr

Özet:

Bu çalışmanın genel amacı, öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının incelenmesidir. Araştırmada, genel tarama modelinin bir alt türü olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Afyon Kocatepe Üniversitesi sosyal bilgiler, okulöncesi ve sınıf öğretmenliği lisans programına devam eden öğrenciler; örneklemini ise, belirtilen programlardan tesadüfî yöntemle seçilmiş 411 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma için gerekli olan veriler Yazarlar (2015) tarafından geliştirilen Akademik Erteleme Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Akademik Erteleme Ölçeği; sorumsuzluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Edilen veriler üzerinde; frekans, yüzde, aritmetik ortalama, t testi, tek yönlü varyans analizi, scheffe testi ve korelasyon analizi yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara dayanarak, öğretmen adayları tarafından gösterilen akademik erteleme davranışının kısmen sorumsuzluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilikten kaynaklandığı söylenebilir. Akademik ertelemenin sorumsuzluk ve akademik görevin algılanan niteliği alt boyutlarında ise, erkekler lehine anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet açısından toplam puan üzerinden yapılan analiz sonuçlarına göre ise, erkek öğretmen adaylarının kız öğretmen adaylarına göre anlamlı derecede daha fazla akademik erteleme davranışı sergilediği görülmüştür. Öğretmen adaylarının akademik başarıları açısından akademik erteleme davranışları incelendiğinde; sorumsuzluk, akademik görevin algılanan niteliği ve öğretmenlere ilişkin olumsuz algı alt boyutları ile akademik başarı arasında ters yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri açısından akademik erteleme davranışlarına ilişkin elde edilen sonuçlar incelendiğinde; sorumsuzluk, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik alt boyutlarında anlamlı farklılığın olmadığı ortaya çıkmıştır. Akademik görevin algılanan niteliğinde ise üçüncü ve dördüncü sınıflar ile birinci sınıflar arasında, üçüncü ve dördüncü sınıflar lehine anlamlı fark olduğu ortaya çıkmıştır.

Keywords: Akademik erteleme, Akademik görev, Akademik mükemmeliyetçilik, Öğretmenlere ilişkin olumsuz algı, Sorumsuzluk,

**E-Uluslararası Eğitim
Araştırmaları Dergisi,**
Cilt: 8, Sayı: 2, 2017, ss. 75-90

Gönderim : 26.01.2017
Revizyon1: 02.03.2017
Revizyon2: 21.06.2017
Kabul : 02.08.2017

Önerilen Atıf

Bulut, R. & Ocak, G. (2017). Öğretmen Adaylarının Akademik Erteleme Davranışlarını Etkileyen Etmenler, *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 2, 2017, ss. 75-90

GİRİŞ

Neredeyse eğitimin her kademesinde karşılaşılabildiğimiz ve evrensel bir sorun olma özelliğini taşıyan erteleme davranışı, geçmişte olduğu gibi günümüzde de süregelen bir problem olmuştur. Rothblum, Solomon ve Murakami (1986) tarafından yapılan araştırmada, öğrencilerin %40'tan fazlasının yüksek düzeyde ertelemeci olduğu tespit edilmiştir. Akademik erteleme davranışı ile ilgili yapılan başka bir çalışmada, akademik erteleme davranışının öğrenciler arasında yaygın olarak görüldüğü belirtilmiştir (Blunt ve Pcyhyl 1998; Senecal, Lavoie ve Koestner, 1997). Ellis ve Knaus (1997) tarafından lisans öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada, akademik erteleme davranışının en az %70 ile %95 arasında yaygın olduğu ortaya konmuştur (akt: Klassen, Krawchuk ve Rajani 2008:916). Sokolowska (2009) tarafından yapılan çalışmada ise, öğrencilerin %77,4' ünün ertelemeci olduğu tespit edilmiştir. Son olarak, Uzun-Özer ve Saçkes (2011) tarafından yapılan çalışmada, öğrencilerin %62'si nadiren erteleme yaparken %38'inin ise sık sık erteleme yaptıkları belirtilmiştir. Yapılan çalışmalarda akademik erteleme davranışının geçmişte olduğu gibi günümüzde de varlığını devam ettirdiği ve eğitim hayatında bu davranışla sıkça karşılaşıldığı görülmektedir.

Akademik erteleme davranışı, "okullarda öğrencilerin sınavlara hazırlanma, ödev ya da projeleri zamanında teslim etme ve derse hazırlanma gibi konularda yaşamış oldukları " sorunlar şeklinde tanımlanmıştır (Kağan, 2010:12-13). Farklı bir tanımda ise, akademik erteleme davranışı "akademik görevlere başlamayı ya da tamamlamayı rasyonel olmayan gerekçelerle ileri bir zamana bırakma eğilimi" şeklinde tanımlanmıştır (Senecal, Julien ve Guay, 2003:135). Bu tanımlardan hareketle akademik erteleme davranışının, akademi ile ilgili görevlerin (ders çalışma, sınavlara hazırlanma, bireysel ve grup halinde yapılan etkinliklere katılma vb.) yerine getirilmesinde çeşitli nedenlerden dolayı yaşanan gecikmeler olduğu söylenebilir.

Akademik erteleme davranışının altında farklı nedenler yatmaktadır. Johnson ve Bloom (1995) tarafından yapılan çalışmada, akademik erteleme davranışının önemli nedenlerinden birinin, sorumluluk düzeyinin düşük olması gösterilmektedir. Sorumluluk bilinci taşıyan kişiler disiplinli, gayretli ve düzenli olma gibi özellikleri taşımakla birlikte (Bacanlı, İlhan ve Arslan, 2009), belirledikleri hedeflere ulaşmada kararlılık gösterirler (Sokolowska, 2009). Bu özellikleri taşıyan bireyler akademik hayatta üstlendikleri sorumlulukları yerine getirirler. Bu özellikleri taşımayan bireyler ise, kendilerine verilen akademik görevleri disiplinsizlik, düzensizlik ve akademik çalışmalar için gerekli gayreti göstermemelerinden dolayı erteleyebilmektedirler. Yapılan çalışmalarda sorumluluk düzeyi düşerken akademik erteleme davranışının arttığı belirtilmektedir (Bulut, 2014; Lee, Kelly ve Edwards, 2006). Akademik erteleme davranışının diğer bir nedeni, zamanı planlamada ve o planın başarıyla uygulamaya konmasında yaşanan sıkıntılardır. Balkıs, E. Duru, Buluş ve S. Duru (2006) tarafından yapılan çalışmada akademik erteleme davranışının nedenlerinden birinin, kötü zaman yönetimi olduğu belirtilmiştir. Akademik erteleme davranışının diğer bir nedeni ise, başarısızlık korkusudur (Uzun-Özer, 2009). Öğrencilerin özgüvenlerinin düşük olması, başarısız olma korkularını arttırıp akademik erteleme davranışını göstermelerine yol açabilmektedir (Çakıcı, 2003; Hannok, 2011). Özer ve Altun (2011) tarafından yapılan çalışmada, akademik özgüvenin artarken erteleme davranışının düştüğü; başarısızlık korkusunun artarken erteleme davranışının da arttığı ortaya çıkarılmıştır. Bunlardan başka akademik erteleme davranışının özyeterlilik (Haycock, 1993; Klassen ve Kuzucu, 2009), özsaygı (Hannok, 2011), motivasyon (Kağan, 2009; Senecal, Koestner ve Vallerand, 1995) ve mükemmeliyetçi kişilik özelliğiyle ilişkili olduğu yapılan çalışmalarda belirtilmiştir (Frost, Marten, Lahart ve Rosenblate, 1990; Sarıoğlu, 2011). Kuşkusuz akademik erteleme davranışının ilişkili olduğu değişkeler ya da nedenleri yukarıda verilenlerle sınırlı değildir. Akademik erteleme davranışının ilişkili olduğu diğer değişkenler ve nedenlerin ortaya çıkarılabilmesi için bu çalışmada, daha önce ele alınmamış veya üzerinde sınırlı sayıda çalışma yapılmış olan değişkenler (sorumluluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik) ele alınarak akademik erteleme davranışının yapısı ve nedenlerinin daha açık hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Amacı:

Bu araştırmanın amacı, "Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarını etkileyen etmenlerin neler olduğunu tespit etmektir". Araştırmada ayrıca öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışını etkileyen etmenlerin bazı değişkenler açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediği de incelenmek amaçlanmıştır.

Alt Problemler:

Araştırmanın amaçlarına ulaşabilmek için aşağıdaki alt problemlere çözüm aranmıştır. Araştırma kapsamında cevabı aranan alt problemler şunlardır;

- 1- Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının alt boyutlara göre (sorumluluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik) dağılımı nedir?
- 2- Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları alt boyut puanları (sorumluluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçiliğe);
 - ✓ cinsiyet ve
 - ✓ sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- 3- Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları alt boyut puanları (sorumluluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik) ile akademik not ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Sınırlılıklar:

1. Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları ile ilgili elde edilen veriler, ölçme aracında yer alan maddelerle sınırlıdır.
2. Bu alışma, 2014-2015 akademik yılı güz döneminde, Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde sosyal bilgiler, sınıf öğretmenliği ve okulöncesi öğretmenliği lisans programına devam eden öğrencilerle sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırma modeli:

Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının yeni boyutlar kapsamında ele alınıp incelendiği bu çalışmada, genel tarama modellerinin bir alt türü olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır (Karasar, 2013). Genel tarama modellerinde amaç, araştırmaya konu olan olay, kişi veya nesnelere hiçbir müdahalede bulunmaksızın olduğu gibi betimlemeye çalışmak iken ilişkisel tarama modelinde ise amaç, birden fazla değişken arasındaki ilişkinin niceliğini ve niteliğini ortaya koymaktır (Karasar, 2013).

Evren ve Örneklem:

Bu araştırmanın evrenini, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı güz döneminde Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler, Sınıf Öğretmenliği ve Okulöncesi Öğretmenliği lisans programına devam eden öğrenciler oluştırmaktadır. Araştırmanın örneklemini, her sınıf düzeyini kapsayacak şekilde küme örnekleme tekniği kullanılarak seçilen 12 sınıf oluştırmaktadır. Küme örnekleme tekniğinin örnekleme alınması gereken bireylerin listelenerek örnekleme alınmasının zor olduğu durumlarda kullanıldığı belirtilmektedir. Bu teknikte, evrende kümeler halinde yer alan birimler "eşit ya da belli bir seçilme" şansına sahiptir (Aziz, 2013: 53). Ölçek, belirtilen alanlarda öğrenim gören toplam 423 öğretmen adayına uygulanmıştır. Eksik veya hatalı doldurulduğu tespit edilen 12 öğretmen adayının ölçekleri değerlendirme dışında tutulmuştur. Bu nedenle analizler 411 öğretmen adayından elde edilen veriler üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın örneklemi ile ilgili betimleyici istatistik sonuçları tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1:*Çalışma grubunun cinsiyet ve sınıf düzeyine göre dağılımı*

SINIF DÜZEYİ	N / %	CİNSİYET		TOPLAM
		Kız	Erkek	
1.Sınıf	N	81	24	105
	%	19,7	5,8	25,5
2.Sınıf	N	79	45	124
	%	19,2	10,9	30,2
3.Sınıf	N	66	36	102
	%	16,1	8,8	24,8
4.Sınıf	N	51	29	80
	%	12,4	7,1	19,5
Genel Toplam	N	277	134	411
	%	67,4	32,6	100

Tablo 1’de öğretmen adaylarının cinsiyet açısından sınıf düzeyine göre dağılımlarına bakıldığında, birinci sınıfta 81 kız, 24 erkek; ikinci sınıfta 79 kız, 45 erkek; üçüncü sınıfta 66 kız, 36 erkek ve dördüncü sınıfta 51 kız, 29 erkek öğrenci bulunmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 277 (67,4)’si kız, 134 (32,6)’ü ise erkektir.

Veri Toplama Aracı:

Araştırma için gerekli olan veriler, Ocak ve Bulut (2015) tarafından geliştirilen “Akademik Erteleme Ölçeği” ile toplanmıştır. Bu ölçme aracı ile öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarını etkileyen faktörlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Ölçek beşli likert tipinde geliştirilmiştir. Ölçekte yer alan ifadeler verilen tepkiler “1-beni hiç yansıtmıyor, 2- beni çok az yansıtmıyor, 3- beni biraz yansıtmıyor, 4- beni çoğunlukla yansıtmıyor, 5- beni tamamen yansıtmıyor” puan aralıkları arasında yer almaktadır.

Yapı geçerliğinin belirlenmesi amacıyla tekrarlayan analizler sonucunda KMO Kaiser-Meyer-Olkin (Örneklem Oluşturma Uygunluğu Ölçümü) değeri .932’ye yükseldiği ve çizgi grafiğinde yer alan veriler incelendiğinde, ölçeğin dört faktörlü bir yapıya sahip olduğu belirtilmiştir. Elde edilen dört faktörün toplam varyansın %53,61’ini açıkladığı ifade edilmiştir. Analizlere toplam 75 madde ile başlanmış olup çeşitli kriterleri sağlayamayan 37 madde ölçekten çıkarılmıştır. Ölçekte yer alan maddelerin faktör yük değerleri 0,82 – 0,52 arasında değişmektedir.

Dört alt boyuttan oluşan ölçekte, toplam 38 madde yer almaktadır. Ölçeğin alt faktörleri için madde toplam korelasyon katsayıları 1. faktör için .803 - .526; 2. faktör için 677- .492; 3. faktör için .678- .502; 4. faktör için ise .481-.378 arasında değişmektedir. Ölçeğin sorumsuzluk alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı .951, akademik görevin algılanan niteliği alt boyutu için .866, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı alt boyutu için .777, akademik mükemmeliyetçilik alt boyut için ise .640’tır. Ölçeğin toplam iç tutarlılık katsayı değeri ise .947 olarak hesaplanmıştır (Ocak ve Bulut, 2015).

Verilerin analizi:

Veri toplama aracından elde edilen verilerin analizinde, öğretmen adaylarının verdikleri cevapların puanlarını hesaplamak amacıyla ölçekte yer alan maddeler; 4.20–5.00 “beni tamamen yansıtmıyor”, 3.40–4.19 “beni çoğunlukla yansıtmıyor”, 2.60–3.39 “beni biraz yansıtmıyor”, 1.80–2.59 “beni çok az yansıtmıyor”, 1.00–1.79 “beni hiç yansıtmıyor” aralıkları temel alınarak yorumlanmıştır. 38 maddelik ölçekten toplanan verilerin çözümlenmesinde, aritmetik ortalama, frekans, yüzde, tek yönlü varyans analizi, korelasyon analizi ve t-testi analizleri yapılmıştır. Ayrıca tek yönlü varyans analizini tamamlayıcı nitelikte olan çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Gruplar arasındaki anlamlı farkın kaynağını belirlemek amacıyla çoklu karşılaştırma testlerinden biri olan “Scheffe” testi kullanılmıştır. Bu testin kullanımı grupların varyanslarının eşitliğini gerektirmesi, hatalara karşı tutucu olması (Can, 2013), grup sayısının fazla olması sebebiyle α hata payını kontrol altında tutması ve gruplardaki örneklem sayısının eşit olma koşulunu gerektirmemesi nedeniyle tercih edilmiştir (Scheffe, 1953; Scheffe, 1959; akt: Kayri, 2009: 54).

BULGULAR

Bu bölümde, yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bulgular araştırmanın alt problemlerine göre sıralanmıştır.

Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının alt boyutlara (sorumluluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik) göre dağılımı nedir?

Tablo 2:

Sorumluluk (faktör 1) alt boyutuna ait maddelerin frekans, yüzde ve madde ortalamaları

Maddeler	F/%	1	2	3	4	5	X	S
18- Daha önemli bir işim olmamasına rağmen gereksiz yere akademik görevlerimi ertelerim.	f 135 % 32,8	100	106	54	14	2,29	BAY	
20- Plansız biri olduğum için akademik görevlerimi yapmayı son anlara kadar ertelerim.	f 154 % 37,5	84	86	68	18	2,29	BAY	
36- Çalışma motivasyonum düşük olduğu için ödev yapma ve sınavlara hazırlanma gibi görevlerimi yapmayı ertelerim.	f 125 % 30,4	113	87	53	33	2,40	BAY	
14- Gereksiz mazeretlerle sınavlara hazırlanmayı son güne kadar geciktiririm.	f 126 % 30,7	108	91	57	29	2,40	BAY	
28- Beni harekete geçirecek güç olmadığı için akademik görevlerimi yapmayı, başka güne ertelerim.	f 136 % 33,1	99	76	74	26	2,40	BAY	
21- İşlerimi öncelik sırasına göre belirlemediğim için akademik görevlerimi yapmayı son güne bırakırım.	f 155 % 37,7	95	83	58	17	2,23	BAY	
27-Ödev teslim tarihinin yaklaşmasına rağmen ödevlerimi yapma isteğim olmuyor.	f 154 % 37,5	78	70	72	37	2,42	BAY	
32- Akademik görevlerimi yapma isteğim olmadığı için onları yapmayı son anlara bırakırım.	f 161 % 39,2	98	75	56	19	2,20	BAY	
15- Vicdan azabı çeksem de zamanımın çoğunu ders çalışmak yerine keyif verici aktivitelerle geçiririm.	f 140 % 34,1	77	85	74	35	2,48	BAY	
58- Yetersiz güdülenmeden dolayı sınavlara son günlerde çalışırım.	f 117 % 28,5	97	94	66	37	2,53	BAY	
53- Kendime bu kez ders çalışmaya başlayacağım deyip ancak ders çalışmayan biriyim.	f 121 % 29,4	101	75	62	51	2,57	BAY	
19- Ben bir zaman israfçısıyım.	f 137 % 33,3	101	74	59	39	2,41	BAY	
39- Çokça çaba harcattıran akademik görevleri yapmayı, son ana bırakırım.	f 151 % 36,7	103	69	58	27	2,28	BAY	
13- Sosyal aktivitelere (film izlemek, gezmek, oyun oynamak vb.) bolca zaman ayırdığım için akademik görevlerimi yapmayı son ana bırakırım.	f 115 % 28	110	99	63	24	2,44	BAY	
50- Önemli akademik görevlerimi bile son anlarda yaparım.	f 147 % 35,8	93	92	45	28	2,29	BAY	
35- Akademik görevlerimi yapmaya başladığımda, kendimi motive edemem.	f 146 % 35,5	102	92	49	22	2,26	BAY	
30- Başarısız olma kaygısından dolayı ders çalışma ya da sınavlara hazırlanma gibi sorumluluklarımı yapmayı geciktiririm.	f 190 % 46,2	84	71	47	15	2,04	BAY	
4- Sadece ders çalışmaya başlamak bile uzun zamanımı alır.	f 81 % 19,7	83	113	72	61	2,87	BBY	
*2- Akademik görevlere ne kadar zaman ayıracağımı önceden planlarım.	f 81 % 19,7	160	108	40	22	2,42	BAY	
Toplam						2,52	BBY	

*Tersten puanlanan maddeler

(BTY: Beni Tamamen Yansıtıyor, BÇY: Beni Çoğunlukla Yansıtıyor, BBY: Beni Biraz Yansıtıyor, BAY: Beni Çok Az Yansıtıyor, BHY: Beni Hiç Yansıtıyor)

Tablo 2’de akademik erteleme davranışını etkileyen “sorumsuzluk” boyutunda yer alan maddelerin ortalamaları verilmiştir. Sorumsuzluk boyutunda yer alan maddelerin ortalamaları 2,10 - 2,87 arasında değişmektedir. Bu boyuttaki maddelerin genel ortalaması 2,52 olup “beni biraz yansıtıyor” aralığına denk gelmektedir. Buna göre, öğretmen adayları sorumsuzluktan dolayı yapılan akademik davranışının kendilerini çok az yansıttığını ifade etmişlerdir.

Tablo 3:

Akademik görevin algılanan niteliği (faktör 2) alt boyutuna ait maddelerin frekans, yüzde ve madde ortalamaları

Maddeler	F/%	1	2	3	4	5	X	S
*34-Uzun zaman alacak ödevleri, hemen yapmaya başladım.	f 90 % 21,9	107	101	56	49		2,67	BBY
*51- Üzerinde düşünmeye sevk eden akademik görevleri sevdiğim için onları zamanında yaparım.	f 90 % 21,9	130	82	68	31		2,55	BAY
*59- Ödevlerimi zamanında teslim etmek için gerekli azmi gösteririm.	f 144 % 35	150	68	36	13		2,10	BAY
*63- Eğer verilen ödevlerin yapılması zevkli ise, hemen yapmaya başladım.	f 160 % 38,9	137	65	28	20		2,10	BAY
*68- Beni çok uğraştıracak olsa bile akademik görevlerimi zamanında yaparım.	f 143 % 34,8	143	78	33	13		2,10	BAY
*49-Yapılması kolay olan akademik görevleri hemen yapıp aradan çıkarırım.	f 140 % 34,1	114	79	47	29		2,29	BAY
*56- Üstesinden gelebileceğim dersleri zamanında yaparım.	f 132 % 32,1	135	93	27	19		2,17	BAY
*61- Yaparken zevk alacağım akademik görevleri, hemen yaparım.	f 157 % 38,2	134	58	40	19		2,10	BAY
*67-İlgimi çeken akademik görevleri, zamanında yaparım.	f 181 % 44	138	55	28	6		1,87	BAY
*70-Verilen akademik görevler zor da olsa zamanında yaparım.	f 135 % 32,8	151	76	35	11		2,11	BAY
Toplam							2,21	BBY

*Tersten puanlanan maddeler (BTY: Beni Tamamen Yansıtıyor, BÇY: Beni Çoğunlukla Yansıtıyor, BBY: Beni Biraz Yansıtıyor, BAY: Beni Çok Az Yansıtıyor, BHY: Beni Hiç Yansıtıyor)

Tablo 3’te, ölçeğin ikinci faktörünü oluşturan akademik görevin algılanan niteliği alt boyutuna ilişkin maddelerin ortalamaları verilmiştir. Akademik görevin algılanan niteliği boyutunda yer alan maddelerin ortalamaları 1,87 - 2,67 arasında değişmektedir. Bu faktördeki maddelerin genel ortalaması 2,21 olup “beni biraz yansıtıyor” aralığına denk gelmektedir. Bu verilere göre, öğretmen adayları akademik görevin algılanan niteliğinden dolayı yapılan akademik davranışının kendilerini çok az yansıttığını belirtmişlerdir.

Tablo 4:

Öğretmenlere ilişkin olumsuz algı (faktör 3) alt boyutuna ait maddelerin frekans, yüzde ve madde ortalamaları

Maddeler	F/%	1	2	3	4	5	X	S
44-Bana bir şeyler kazandıramayacağını düşündüğüm öğretmenim verdiği akademik görevleri, yapmayı ertelerim.	f	123	109	72	63	41	2,48	BAY
	%	29,9	26,5	17,5	15,3	10		
66- Öğrenciye bir şeyler kazandırmak yerine dersi boş geçirmeye çalışan hocaların verdiği ödevleri yapmayı son güne kadar ertelerim.	f	83	85	107	69	67	2,89	BBY
	%	20,2	20,7	26	16,8	16,3		
73- Dersine gereken önemi vermeyen öğretmenin verdiği ödevleri yapmayı son ana kadar ertelerim.	f	125	94	88	69	35	2,50	BAY
	%	30,4	22,9	21,4	16,8	8,5		
64-Baskıcı öğretmenlerin verdiği akademik görevleri yapmayı ertelerim.	f	102	85	95	85	43	2,71	BBY
	%	24,8	20,7	23,1	20,7	10,5		
72-Sevmediğim öğretmenlerin ödevlerini, zamanında yapmam.	f	164	95	61	59	28	2,24	BAY
	%	39,9	23,1	14,8	14,4	6,8		
Toplam							2,57	BAY

(BTY: Beni Tamamen Yansıtıyor, BÇY: Beni Çoğunlukla Yansıtıyor, BBY: Beni Biraz Yansıtıyor, BAY: Beni Çok Az Yansıtıyor, BHY: Beni Hiç Yansıtıyor)

Tablo 4'teki ölçeğin üçüncü faktörünü oluşturan öğretmenlere ilişkin olumsuz algıya yönelik maddeler ortalamalar açısından incelendiğinde, 2,57'lik ortalamayla "beni çok az yansıtıyor" aralığına denk geldiği görülmektedir. Yani öğretmen adayları, öğretmenlere ilişkin olumsuz algıdan dolayı yapılan akademik erteleme davranışının kendilerini çok az yansıttığını belirtmişlerdir.

Tablo 5:

Akademik mükemmeliyetçilik (faktör 4) alt boyutuna ait maddelerin frekans, yüzde ve madde ortalamaları

Maddeler	F/%	1	2	3	4	5	X	S
8-Sınava hazırlanırken çalıştığım yerleri tekrar tekrar çalışmaktan dolayı diğer sınavlara hazırlanmakta gecikirim.	f	132	113	84	51	28	2,34	BAY
	%	32,1	27,5	20,4	12,4	6,8		
9-Ödevlerim üzerinde tekrar tekrar düzeltmeler yaptığım için ödevlerimi zamanında yetiştiremememe riskim olmuştur.	f	183	94	79	43	7	2,01	BAY
	%	44,5	22,9	19,2	10,5	1,7		
16-Ödevlerimi en iyi şekilde yapayım derken, ödevleri bitirmeyi son güne kadar geciktiririm.	f	124	114	84	63	24	2,37	BAY
	%	30,2	27,7	20,4	15,3	5,8		
24-En iyisini, en güzelini yapma düşüncesi bile ders çalışmaya başlamamı geciktirir.	f	101	101	85	78	45	2,67	BBY
	%	24,6	24,6	20,7	19	10,9		
Toplam							2,35	BAY

(BTY: Beni Tamamen Yansıtıyor, BÇY: Beni Çoğunlukla Yansıtıyor, BBY: Beni Biraz Yansıtıyor, BAY: Beni Çok Az Yansıtıyor, BHY: Beni Hiç Yansıtıyor)

Tablo 5'te ölçeğin dördüncü ve son faktörü olan akademik mükemmeliyetçiliğe ait maddelerin ortalamaları verilmiştir. Akademik mükemmeliyetçiliğe ait maddelerin ortalaması hesaplandığında 2,35'lik bir ortalamayla "beni çok az yansıtıyor aralığına denk geldiği tespit edilmiştir. Buna göre, öğretmen adaylarının akademik mükemmeliyetçilikten dolayı gösterdikleri akademik erteleme davranışının kendilerini çok az yansıttığı söylenebilir.

Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları (sorumsuzluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik) cinsiyet göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Tablo 6:*Cinsiyet açısından akademik erteleme davranışının alt boyutlarına ilişkin t testi sonuçları*

Faktörler	Cinsiyet	N	X	SS	t	p
Sorumluzluk	Kız	267	43,02	16,82	3,21	,001
	Erkek	123	49,01	17,67		
Akademik Görevin Algılanan Niteliği	Kız	255	21,09	7,72	3,65	,000
	Erkek	124	24,11	7,13		
Öğretmenlere İlişkin Olumsuz algı	Kız	270	12,52	4,79	1,69	,090
	Erkek	133	13,39	4,97		
Akademik Mükemmeliyetçilik	Kız	269	9,27	3,45	,847	,398
	Erkek	134	9,58	3,49		
Toplam Puan	Kız	276	83,52	25,41	3,85	,000
	Erkek	134	93,92	25,99		

p<0.05

Tablo 6'da cinsiyete göre öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışının alt boyutlarına ilişkin t testi sonuçları verilmiştir. Tabloda verilen bilgilere göre; tüm alt boyutlarda erkek öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışı puan ortalamaları, kız öğretmen adaylarının puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 6'daki veriler incelendiğinde, sorumsuzluk ve akademik görevin algılanan niteliğinin cinsiyete göre erkekler lehine anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir. Buna göre akademik erteleme davranışının sorumsuzluk ve akademik görevin algılanan niteliği alt boyutunda erkekler, kızlara göre daha fazla akademik erteleme davranışı göstermektedir. Aynı tabloda, cinsiyet açısından toplam puan üzerinde yapılan analiz sonucu incelendiğinde, yine erkekler lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Buna göre erkek öğretmen adaylarının kız öğretmen adaylarına göre daha fazla akademik erteleme davranışı gösterdiği söylenebilir.

Tablo 6'ya bakıldığında, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik alt boyutlarında cinsiyete göre anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir.

Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları (sorumsuzluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçiliğe göre) sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Tablo 7:*Sınıf düzeyi açısından akademik erteleme davranışının alt boyutlarına ilişkin tek yönlü varyans*

Alt Boyutlar	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	P	Anlamlı Fark
Sorumluzluk	Gruplararası	2305,6	3	768,55	2,599	,052	----
	Gruplarıçi	114131,3	386	295,67			
	Toplam	116437,0	389				
Akademik görevin algılanan Niteliği	Gruplararası	817,7	3	272,57	4,781	,003	3-1 4-1
	Gruplarıçi	21380,7	375	57,01			
	Toplam	22198,4	378				
Öğretmenlere ilişki olumsuz algı	Gruplararası	107,2	3	35,74	1,516	,210	----
	Gruplarıçi	9405,8	399	23,57			
	Toplam	9513,0	402				
Akademik Mükemmeliyetçilik	Gruplararası	58,6	3	19,56	1,633	1,63	---
	Gruplarıçi	4779,7	399	11,97			
	Toplam	4838,4	402				

Tablo 7'ye bakıldığında, öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine göre, akademik görevin algılanan niteliği alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmektedir, [F(3, 375)= 4,781 p< 0.05]. Başka bir ifadeyle, öğretmen adaylarının akademik görevin algılanan niteliğine ilişkin puan ortalamaları, sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmektedir. Farkın hangi

gruplardan kaynaklandığını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucuna göre; üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri ile birinci sınıf öğrencileri arasında, üçüncü ve dördüncü sınıflar lehine anlamlı fark olduğu ortaya çıkmıştır. Aynı tabloya bakıldığında, sınıf düzeyi açısından akademik erteleme davranışının diğer boyutları arasında anlamlı fark olmadığı görülmektedir.

Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları (sorumluluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçiliğe göre) ile akademik not ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Tablo 8:

Akademik not ortalamaları ile akademik erteleme davranışının alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere uygulanan pearson moment çarpım korelasyon analizi sonuçları

Değişkenler	r	P
Akademik Not Ortalaması Sorumluluk	-268**	,000
Akademik Not Ortalaması Akademik Görevin Algılanan Niteliği	-147*	,032
Akademik Not Ortalaması Öğretmenlere olumsuz İlişkin Algı	-145*	,028
Akademik Not Ortalaması Akademik Mükemmeliyetçilik	,013	,841

** p<0.01

Tablo 8’de öğretmen adaylarının akademik not ortalamaları ile akademik erteleme davranışının alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan korelasyon katsayısı analiz sonuçları verilmiştir. Tabloda verilen bilgilere göre, akademik not ortalaması ile akademik erteleme davranışının sorumluluk, akademik görevin algılanan niteliği ve öğretmenlere ilişkin olumsuz algı alt boyutları arasında negatif yönde ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Aynı tabloda, akademik not ortalaması ile akademik mükemmeliyetçilik arasında anlamsız bir ilişki olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmadan elde edilen bulgulara dayanarak, öğretmen adayları tarafından gösterilen akademik erteleme davranışının bir kısmının sorumluluktan kaynaklandığı söylenebilir. Buna göre, zaman planlaması yapmayan, akademik görevlere gereken önemi vermeyen, çalışma motivasyonu düşük olan bireyler, sorumluluklarını yerine getirmeyerek akademik erteleme davranışı sergilemektedirler. Alanla ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde, sorumluluk düzeyi düşerken akademik erteleme davranışının arttığı belirtilmektedir (Lay, Kovacs ve Danto, 1998; Watson, 2001). Johnson ve Bloom (1995) tarafından yapılan bir çalışmada, sorumsuz olan bireylerin plansızlık veya yapılan planı hayata geçirmede başarısız olmaları ve özdisiplin eksikliği nedeniyle akademik görevleri tamamlamada sıkıntı yaşadıkları belirtilmektedir.

Akademik erteleme davranışının ikinci alt boyutuna ilişkin elde edilen bulgulara göre, öğretmen adayları tarafından gösterilen akademik erteleme davranışının kısmen verilen akademik görevin niteliğinden kaynaklandığı ortaya çıkmıştır. Buna göre verilen akademik görevin, öğretmen adayları tarafından olumsuz olarak (sıkıcı, kaygı verici, zor ve uzun zaman alması vb.) algılanmasının erteleme davranışı üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Akademik görevin niteliği ile ilgili yapılmış diğer çalışmalar incelendiğinde, araştırmancının bu sonucunu, desteklediği görülmüştür. Solomon ve Rothblum (1984) ve Onwuegbuzie (2004) tarafından

yapılan çalışmalarda, görevin itici olarak algılanmasının akademik erteleme davranışının önemli nedenlerinden biri olduğu belirtilmiştir. Bireylerde kaygı gibi olumsuz duygulara yol açan ve yaparken çok fazla çaba ve zaman harcattıran görevlerin olumsuz düşüncelere yol açabilmesinden dolayı erteleme davranışına neden olduğu belirtilmektedir (Steel, 2007). Benzer şekilde Ferrari ve Scher (2000) tarafından yapılan çalışmada, bireylerde aşırı kaygılanmaya yol açmayan ve sevilen görevlerin kaygı verici ve çokça çaba harcattıran görevlere göre daha az ertelendiği tespit edilmiştir.

Akademik erteleme davranışının üçüncü boyutunu oluşturan öğretmenlere ilişkin olumsuz algı alt boyutuna ait bulgulara göre, öğretmen adayları öğretmenlere ilişkin olumsuz algıdan dolayı yapılan akademik davranışının kendilerini çok az yansıttığını belirtmişlerdir. Öğretmenlere ilişkin olumsuz algının erteleme davranışına neden olduğunu ortaya çıkaran bir başka araştırma da Yeşil ve Şahan tarafından yapılmıştır. Yeşil ve Şahan (2012: 223), öğretmen adaylarının akademik işlerini erteleme nedenlerini inceledikleri çalışmada, "Derse giren öğretmenin alana hakim olmayışı, kitaba bağımlı anlatması", "Dersten geçebilmenin asıl amaç olarak kabul edilmesi, öğretimde geleceğe ilişkin başka beklentilerin olmaması" ve "Öğrencilerin yalnızca sınav kâğıdına bakarak değerlendirilmesi" öğretmen adaylarının erteleme davranışını orta derecede etkilerken "Öğretmenin tavır ve davranışları ile dersin önemini hissettirememesi" de düşük derecede (az) akademik ertelemeyi etkilediği belirtilmiştir. Bu araştırmanın öğretmenlere ilişkin olumsuz algı faktöründe yer alan maddeler de, öğretmen adaylarının öğretmenlere ilişkin olumsuz algılarının (baskıcı, öğretmen adayları tarafından boş biri olarak algılanan, sevilmeyen ve dersine gereken önemi vermeyen) akademik erteleme davranışları üzerindeki etkisini ölçmeyi amaçlamaktadır. Örnek bir maddeye verilen tepki incelendiğinde; "Öğrenciye bir şeyler kazandırmak yerine dersi boş geçirmeye çalışan hocaların verdiği ödevleri yapmayı son güne kadar ertelerim." maddesi "beni biraz yansıtıyor" aralığına denk geldiği görülmektedir. Yine aynı faktöre ait farklı bir maddeye verilen tepki incelendiğinde; " Baskıcı öğretmenlerin verdiği akademik görevleri yapmayı ertelerim." maddesi "beni biraz yansıtıyor" aralığına denk geldiği görülmektedir. Sonuç olarak öğretmenlerin baskıcı olması, derslerine gereken önemi vermemeleri, dersleri boş geçirmeleri ve öğretmen adayları tarafından boş birisi olarak algılanmasının kısmen öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışı göstermelerine neden olduğu söylenebilir.

Akademik erteleme davranışının dördüncü ve son boyutunu oluşturan akademik mükemmeliyetçilik alt boyutuna ait bulgular incelendiğinde; öğretmen adayları tarafından gösterilen akademik erteleme davranışının kısmen akademik mükemmeliyetçilikten kaynaklandığı söylenebilir. Bu alt boyutta yer alan "Sınava hazırlanırken çalıştığım yerleri tekrar tekrar çalışmaktan dolayı diğer sınavlara hazırlanmakta gecikirim" ve "Ödevlerim üzerinde tekrar tekrar düzeltmeler yaptığım için ödevlerimi zamanında yetiştiremememe riskim olmuştur." maddelerinin ikisi Frost ve ark. (1990) tarafından geliştirilen "Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği"nin davranışlardan şüphe etme alt boyutu ile benzerlik göstermektedir. Davranışlardan şüphe etme alt boyutunda, bireylerin görevlerini yerine getirirken gösterdikleri performansın istenilen düzeyde olup olmamasından kaynaklanan şüphe etme eğilimlerini ölçecek maddeler yer almaktadır (Frost ve ark., 1990). Yukarıda verilen akademik mükemmeliyetçiliğe ait iki madde, akademik alanda gösterilen "şüpheliği" yansıtmaları bakımından Frost ve ark. (1990) tarafından geliştirilen mükemmeliyetçilik ölçeğinin "davranışlardan şüphe etme" alt boyutuyla benzerlik gösterdiği söylenebilir. Bu bağlamda düşünüldüğünde; akademik görevleri yerine getirirken, görevlerin istenilen standartlarda yapılıp yapılmadığı konusunda sık sık şüpheye düşmek ve bu şüpheden dolayı tekrar başa dönmek bireye, gereğinden fazla zaman harcattırarak akademik görevlerin ertelenmesine neden olduğu söylenebilir. İlgili literatürde, araştırmanın bu sonucunu destekler nitelikte çalışmalar mevcuttur (Yazıcı ve Bulut, 2015; Sarioğlu, 2011). Frost ve ark. (1990) tarafından yapılan çalışmada, davranışlardan şüphe etme ile erteleme arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yine Bulut (2014) ve Sarioğlu (2011) tarafından yapılan çalışmalarda, davranışlardan şüphe etme ile akademik erteleme davranışı arasında,

pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirtilmiştir. Araştırmaların bu sonuçlarından hareketle, davranışlardan şüphelenme eğilimi artarken akademik erteleme davranışının da arttığı söylenebilir.

Akademik erteleme davranışı cinsiyet açısından ele alındığında, akademik erteleme davranışının öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik alt boyutlarında erkekler lehine bir farklılık olmakla birlikte, bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı anlaşılmaktadır. Akademik ertelemenin sorumsuzluk ve akademik görevin algılanan niteliği alt boyutlarında ise, erkeklerin kızlara göre, daha fazla erteleme davranışı gösterdikleri ortaya çıkmıştır. Toplam puan üzerinden değerlendirildiğinde ise, yine erkeklerin kızlara göre anlamlı derecede daha fazla akademik erteleme yaptıkları belirlenmiştir. Araştırmanın bu sonucu çeşitli araştırmalar tarafından desteklenmektedir (Aydoğan, 2008; akıcı, 2003; etin, 2009; Uzun-Özer ve Saçkes, 2011; Tufan ve Gök, 2009). Erkek öğretmen adaylarının kız öğretmen adaylarına göre daha fazla akademik erteleme davranışı göstermeleri sorumsuzluk ve akademik görevin algılanan niteliğiyle açıklanabilir. Çalışmada, akademik erteleme davranışının sorumsuzluk ve akademik görevin algılanan niteliği alt boyutu puan ortalamalarına bakıldığında, erkeklerin kızlara göre anlamlı derecede daha yüksek puanlara sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca Bulut (2014) tarafından 517 öğretmen adayı üzerinde yürütölen çalışmada, kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre daha sorumlu kişilik özelliğine sahip oldukları tespit edilmiştir. Kız öğretmen adaylarının erkeklere göre daha sorumlu oldukları düşünöldüğünde, kızların erkeklere göre daha az akademik erteleme davranışı göstermeleri daha manidar olmaktadır. Sorumluluk düzeyi yükselirken akademik erteleme davranışının da düştüğü, yapılan çalışmalar tarafından desteklenmektedir (Kandemir, 2010; Moon ve Illingworth, 2005). Akademik görevin algılanan niteliği ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında görevin itici olması, bireyde kaygıya yol aması ve çokça çaba harcamayı gerektirmesi görevlerin daha fazla ertelenmesine neden olduğu belirtilmiştir (Ferrari ve Scher, 2000; Steel, 2007).

Sınıf düzeyi açısından akademik erteleme davranışı incelendiğinde; sorumsuzluk, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik alt boyutlarında anlamlı farklılığın olmadığı ortaya çıkmıştır. Akademik görevin algılanan niteliğinde ise üçüncü ve dördüncü sınıflar ile birinci sınıflar arasında, üçüncü ve dördüncü sınıflar lehine anlamlı fark olduğu ortaya çıkmıştır. Başka bir değişle bu boyutta üçüncü ve dördüncü sınıflar birinci sınıftaki öğretmen adaylarına göre, daha fazla akademik erteleme davranışı göstermektedir. Birinci sınıf öğrencilerinin daha az akademik erteleme davranışı göstermeleri, sosyal çevrelerinin henüz genişlememiş olması (Balkıs, 2007; Kandemir, 2010) ve üniversiteye giriş sınavına hazırlanırken sahip oldukları çalışma alışkanlıklarını, üniversite yıllarının ilk zamanlarında da devam ettirmeleri olabilir (Bulut, 2014). Araştırmanın bu sonucunu destekler nitelikte araştırmalar da mevcuttur. Kandemir (2010) tarafından yapılan çalışmada, dördüncü sınıf öğrencilerinin birinci sınıf öğrencilerine göre daha fazla akademik erteleme davranışı gösterdiği ortaya konmuştur. Benzer şekilde Balkıs (2007) tarafından yapılan çalışmada, dördüncü sınıf öğrencilerinin birinci sınıf öğrencilerine göre daha fazla erteleme davranışı sergilediği belirtilmiştir.

Öğretmen adaylarının akademik not ortalaması açısından, akademik erteleme davranışları incelendiğinde; sorumsuzluk, akademik görevin algılanan niteliği (sıkıcı, zor, çokça zaman alan vb.) ve öğretmenlere ilişkin olumsuz algı alt boyutları ile akademik not ortalaması arasında ters yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu verilere göre, bireylerin sorumsuz davranışları, akademik görevlere ve öğretmenlere ilişkin olumsuz algılarının akademik not ortalamasını olumsuz etkilediği söylenebilir. Alt boyutlara ilişki korelasyon değerlerine bakıldığında en yüksek ilişki sorumsuzluk alt boyutu ile akademik not ortalaması arasında olduğu görülmektedir. Araştırmada, erkeklerin sorumsuzluk puanlarının kızlara göre anlamlı derecede daha yüksek olduğu açığa çıkarılmıştır. Bu bulgular ışıkında kızların erkeklere göre daha sorumlu olduğu ve buna bağlı olarak da akademik not ortalamalarının daha yüksek olduğu söylenebilir. Akademik not ortalaması ile akademik erteleme davranışı arasındaki ilişkinin ele alındığı çalışmalarda, akademik not ortalaması ile akademik erteleme davranışı arasında ters bir

ilişki olduğu tespit edilmiştir (Eerde, 2003; Hannok, 2011; Sarioğlu, 2011). Buna göre, akademik erteleme davranışı artarken akademik not ortalamasının düştüğü söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Aydoğan, D. (2008). *Akademik erteleme davranışlarının benlik saygısı, durumluluk kaygı ve öz-yeterlik ile açıklanabilirliği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aziz, A. (2013). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem ve teknikleri* (7. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Bacanlı, H., İlhan, T. ve Aslan, S.(2009). Beş faktör kuramına dayalı bir kişilik ölçeğinin geliştirilmesi: Sıfatlara dayalı kişilik testi (SDKT). *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2): 261-279.
- Balkıs, M. (2007). Öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin, karar verme stilleri ile ilişkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(21): 67-83.
- Balkıs, M., Duru, E., Buluş, M. ve Duru, S. (2006). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme eğiliminin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 2(7): 57-73.
- Blunt, A. ve Pychyl, T. A. (1998). Volitional action and inaction in the lives of undergraduate students: state orientation, procrastination and proneness boredom. *Personality and Individual Differences*, 24(6): 837-846.
- Bulut, R. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Can, A. (2013). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çakıcı, D. C. (2003). *Lise ve üniversite öğrencilerinde genel erteleme ve akademik erteleme davranışının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çetin, Ş. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25: 1-7.
- Eerde, W. V. (2003). A meta-analytically derived nomological network of procrastination. *Personality and Individual Differences*, 35: 1401-1418.
- Ferrari, J. R. ve Scher, S. J. (2000). Toward an understanding of academic and nonacademic tasks procrastinated by students: The Use of Daily Logs. *Psychology in the Schools*, 37(4): 359-366.
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C. ve Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14(5): 449-468.
- Hannok, W. (2011). *Procrastination and motivation beliefs of adolescents: A cross-cultural study*. The degree of doctor, University of Alberta: Canada.
- Haycock, L. A. (1993). *The cognitive mediation of procrastination. An investigation of the relationship between procrastination and self-efficiency beliefs*. Unpublished doctoral thesis, University of Minnesota: USA.
- Johnson, J. L., ve Bloom, A. M. (1995). An analysis of the contribution of the five factors of personality to variance in academic procrastination. *Personality ve Individual Differences*, 18: 127-133.
- Kağan, M. (2009). Determining the variables which explain the behavior of academic procrastination in university students. Ankara University, *Journal of Faculty of Educational Science*, 42(2): 113-128.
- Kağan, M. (2010). *Akılcı duygusal davranışsal yaklaşıma dayalı akademik erteleme davranışını önleme programının etkililiğinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kandemir, M. (2010). *Akademik erteleme davranışını açıklayıcı bir model*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N.(2013). Bilimsel araştırma yöntemi (25. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Kayri, M. (2009). Araştırmalarda gruplar arası farkın belirlenmesine yönelik çoklu karşılaştırma (Post-Hoc) teknikleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1): 51-64.
- Klassen, R. M. ve Kuzucu, E. (2009). Academic procrastination and motivation of adolescents in Turkey. *Educational Psychology: An International Journal of Experimental Educational Psychology*, 29(1): 69-81.
- Klassen, R. M., Krawchuk, L. L. ve Rajani. (2008). Academic procrastination of undergraduates: low self-efficacy to self-regulate predicts higher levels of procrastination. *Contemporary Educational Psychology*, 33: 915-931.

- Lay, C., Kovacs, A. ve Danto, D. (1998). The relation of trait procrastination to the big-five factor conscientiousness: an assessment with primary-junior school children based on self-report scales. *Personality and Individual Differences*, 25: 187-193.
- Lee, D., Kelly, K. ve Edwards, J. (2006). A closer look at the relationships among trait procrastination, neuroticism, and conscientiousness. *Personality and Individual Differences*, 40: 27-37.
- Moon, S. M., ve Illingworth, A. J. (2005). Exploring the dynamic nature of procrastination: A latent growth curve analysis of academic procrastination. *Personality and Individual Differences*, 38, 297-309.
- Ocak, G. ve Bulut, R. (2015). Akademik erteleme davranışı ölçeği: Geerlilik ve gvenirlik alışması. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1 (2): 709-726.
- Onwuegbuzie, A. J. (2004). Academic procrastination and statistics anxiety. *Assessment ve Evaluation in Higher Education*, 29(1): 3-19.
- Özer, A. ve Altun, E. (2011). Üniversite ğrencilerinin akademik erteleme nedenleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21: 45-72.
- Rothblum, E. D., Solomon, L. J., ve Murakami, J. (1986). Affective, cognitive, and behavioral differences between high and low procrastinators. *Journal of Counseling Psychology*, 33: 387-394.
- Sarioğlu A. (2011). Öğretmen adaylarının akademik erteleme eğilimi ile mükemmeliyetçilik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Senecal, C., Julien, E. ve Guay, F. (2003). Role Conflict and Academic Procrastination: A self-determination perspective. *European Journal of Social Psychology*, 33: 135-145. DOI: 10.1002/ejsp.144
- Senecal, C., Koestner, R., ve Vallerand, R. J. (1995). Self-regulation and academic procrastination. *The Journal of Social Psychology*, 135(5): 607-619.
- Senecal, C., Lavoie, K., ve Koestner, R. (1997). Trait and situational factors in procrastination: an interaction model. *Journal of Social Behavior and Personality*, 12(4): 889-903.
- Sokolowska, J. (2009). *Behavioral, cognitive, affective, and motivational dimensions of academic procrastination among community college students: AQ methodology approach*. Doctoral Dissertation University of New York, New York: USA.
- Solomon, L. J., ve Rothblum, E. D. (1984). Academic Procrastination: Frequency and cognitive-behavioral correlates. *Journal of Counseling Psychology*, 31(4): 503-509.
- Steel, P. (2007). The nature of procrastination: A meta-analytic and theoretical review of quintessential self-regulatory failure. *Psychological Bulletin*, 133(1): 65-94. DOI: 10.1037/0033-2909.133.1.65
- Tufan, E. ve Gök, M. (2009). Müzik ğretmeni adaylarının genel ve akademik erteleme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Bildiriler – 8. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*, 23-25 Eylül 2009, OM.
- Uzun-zer, B. (2009). Bir grup lise öğrencisinde akademik erteleme davranışı: sıklığı, olası nedenleri ve umudun rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (32): 12-19.
- Uzun-zer, B. ve Saçkes, M. (2011). Effects of academic procrastination on college students' life satisfaction. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 12: 512-519.
- Watson, D. C. (2001). Procrastination And The Five-Factor Model: A Facet Level Analysis. *Personality and Individual Differences*, 30, 149-158.
- Yazıcı, H. ve Bulut, R.(2015). Investigation into the academic procrastination of teacher candidates' social studies with regard to their personality traits. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174: 2270-2277.
- Yeşil, R. ve şahan, E. (2012). ğretmen adaylarının akademik işlerini erteleme nedenleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(12): 219-236.

The Reasons Affecting Academic Procrastination Behaviors of Prospective Teachers

Res.Assist. Ramazan Bulut
Afyon Kocatepe University-Turkey
ramazanbulut@aku.edu.tr

Assoc.Prof.Dr. Gürbüz Ocak
Afyon Kocatepe University-Turkey
ramazanbulut@aku.edu.tr

Abstract

The general aim of this study is to investigate prospective teachers' procrastination behaviors in terms of new dimensions. In this research, correlational research model was used. The population of the research includes students studying social sciences, preschool and primary school teacher training departments in Afyon Kocatepe University. And the sample of the study includes randomly chosen 411 prospective teachers from these departments. Necessary data for this research have been collected with the implementation of academic procrastination scale developed by Authors (2015). The scale consists of four sub-dimensions namely irresponsibility, the quality of perceived academic task, negative perception regarding instructors and academic perfectionism. Frequency, percentage, arithmetic average, t-test, one-way analysis of variance, Scheffe test and correlation analysis have been conducted on data that was collected upon implementation. Based on research findings, it has been revealed that the academic procrastination behavior among pre-service instructors is partially caused by irresponsibility, the quality of perceived academic task, negative perception regarding instructors and academic perfectionism. According to analysis results based on total points with respect to gender, it has been observed that male pre-service instructors perform academic procrastination behavior significantly more than female pre-service instructors. When academic procrastination behaviors are examined in terms of academic achievements of pre-service instructors, it has been determined that there is an inverse meaningful relationship between the sub-dimensions of perceived quality of academic task as well as negative perception regarding instructors and academic achievement.

Keywords: Academic Procrastination, Academic task, Academic Perfectionism, Negative perception regarding instructors, Irresponsibility

**E-International Journal
of Educational Research,**

Vol: 8, No: 2, 2017, pp. 75-90

Received: 26.01.2017

Revision1: 02.03.2017

Revision1: 21.06.2017

Accepted: 02.08.2017

Suggested Citation:

Bulut, R. & Ocak, G. (2017). The Reasons Affecting Academic Procrastination Behaviors of Prospective Teachers , *E-International Journal of Educational Research*, Vol: 8, No: 2, 2017, pp. 75-90

EXTENDED ABSTRACT

Problem: The behavior of procrastination, which is almost universal at all levels of education, is a continuing problem as it has been in the past. In a survey conducted by Rothblum, Solomon and Murakami (1986), it was found that more than 40% of the students were highly deferred. In the study conducted by Sokolowska (2009), it was determined that 77.4% of the students were postponed. Finally, in the study conducted by Uzun-Özer and Saçkes (2011), 62% of the students rarely postponed while 38% frequently postponed. It is observed that the behavior of academic procrastination has been continuing its existence as it was in the past, and this behavior is frequently encountered in education life. There are different reasons for the academic procrastination behavior. In a study by Johnson and Bloom (1995), it is shown that one of the important reasons for academic procrastination behavior is the low level of responsibility. Responsible minded people are determined to achieve the goals (Sokolowska, 2009) they set together with the attributes of being disciplined, diligent and organized (Bacanli, ilhan ve Arslan, 2009). Individuals carrying these qualities fulfill their responsibilities in academic life. Individuals who do not carry these traits can postpone their academic duties because of their lack of discipline, irregularity and lack of effort for academic work. Of course, the variables or reasons for which academic attitude behavior is related are not limited to those given above. In order to elucidate the other variables and causes related to academic procrastination behavior, this study examined the nature of academic delinquency behavior by taking into consideration variables (irresponsibility, perceived quality of academic duty, negative perception about teachers and academic perfectionism) It is aimed to make the causes more clear. The purpose of this research is " to determine what the factors affecting the academic procrastination behavior of the teacher candidates are." It was also aimed to investigate whether the factors affecting the academic procrastination behaviors of teacher candidates differed in terms of some variables.

Method: In this research, correlational research model was used. The population of the research includes students studying social sciences, preschool and primary school teacher training departments in Afyon Kocatepe University. And the sample of the study includes randomly chosen 411 prospective teachers from these departments. Necessary data for this research have been collected with the implementation of academic procrastination scale developed by Ocak and Bulut (2015). The scale consists of four sub-dimensions namely irresponsibility, the quality of perceived academic task, negative perception regarding instructors and academic perfectionism. Frequency, percentage, arithmetic average, t-test, one-way analysis of variance, Scheffe test and correlation analysis have been conducted on data that was collected upon implementation.

Findings: Based on research findings, it has been revealed that the academic procrastination behavior among pre-service instructors is partially caused by irresponsibility, the quality of perceived academic task, negative perception regarding instructors and academic perfectionism. When academic procrastination behavior is elaborated in terms of gender, it has been detected that the sub-dimensions of negative perception regarding instructors and academic perfectionism has a difference in favor of males and that this difference has no statistical relevance. According to analysis results based on total points with respect to gender, it has been observed that male pre-service instructors perform academic procrastination behavior significantly more than female pre-service instructors. When the academic procrastination behaviors of the teacher candidates are examined in terms of academic achievement, It was determined that there was a significant correlation between irresponsibility, the perceived quality of the academic task (boring, difficult, time consuming, etc.), and negative perception sub dimensions related to teachers and academic achievement. According to this data, it can be said that negative perceptions of irresponsible behaviors, academic duties and teachers of the individuals negatively affect academic achievement. When the relationship correlation values to sub dimensions are examined, the highest correlation was found between the irresponsibility

sub-dimension and academic achievement. When the results of the academic procrastination behaviors of the teacher candidates are examined in terms of their class levels, there is no significant difference between irresponsibility, negative perceptions of teachers, and academic perfectionism sub dimensions. In the perceived quality of the academic duties, it was found that there was a significant difference between the third and fourth grades and the first grades in favor of the third and fourth grades.

Results: It has been determined that one of the reasons for the academic procrastination behavior of the teacher candidates is irresponsibility. According to this, individuals who do not schedule time, do not give necessary importance to academic tasks and have low motivation to work, exhibit academic procrastination behavior by not fulfilling their responsibilities. It has emerged that one of the reasons for the academic procrastination behavior is the negative perception of teachers. The fact that teachers are oppressive, do not give importance to their lessons, that their lessons are vacated and that they are perceived as being empty by teacher candidates can be said that candidates have some academic postponement behavior in part. Another reason for academic delay is related to the perceived quality of the academic position. Part of the perceived quality of the academic position leads postponement. It can be said that the prospective teachers partially postponed long-term assignments and relatively less enjoyable and interesting lessons.